

tekmovanjih (Opera Prima Philips, tekmovanje Vittorio Veneto) in zlasti z zmago v letu 1991 na Mednarodnem violinskem tekmovanju Niccolò Paganini v Genovi je javnost opozoril nase in začel kariero, ki ga je popeljala v največje koncertne dvorane, kjer se je uveljavil kot eden najboljših violinistov svoje generacije. Nastopil je v Berlinu (Konzerthaus, filharmonija), Amsterdamu (Concertgebouw), Parizu (Pleyel, Théâtre du Châtelet), Münchnu (Philharmonie am Gasteig), Frankfurtu (Alte Oper), Düsseldorfu (Tonhalle), Tokiu (Metropolitan Art Space, Bunka Kaikan), Varšavi (filharmonija), Moskvi (konservatorij), Milanu (Scala), Rimu (Akademija Svete Cecilije). Muzicira pod taktirko dirigentov, kot so Temirkanov, Miun Wun Chung, Thielemann, Harding, Gatti, Jurowski, in gostuje na mnogo festivalih po Evropi in Aziji. Ob tem se je začel uveljavljati tudi kot dirigent in voditi simfonične orkestre ter vse najpomembnejše italijanske simfonične in komorne orkestre. Zaposlen je kot profesor na Konservatoriju italijanske Švice v Luganu in igra na violino G. B. Guadagnini iz leta 1765.

The Cameristi della Scala with soloists Massimo Mercelli and Massimo Quarta offer a programme of works by Tartini. Since its foundation in 1982, the orchestra has appeared in many of the most prestigious concert halls and collaborates frequently with top instrumental and vocal soloists. Massimo Mercelli is a world-famous flautist and a regular guest of the Ljubljana Festival. Violinist Massimo Quarta has won prizes at many competitions and frequently partners musicians of international fame. The Cameristi della Scala Orchestra will actually perform twice at this year's Ljubljana Festival, first in Ljubljana and then, a day later, in Piran, the birthplace of Giuseppe Tartini, one of the leading European violin virtuosos and composers of the eighteenth century. Both concerts are part of the European cross-border project "tARTini", which brings together institutions in Piran, Ljubljana, Trieste and Padua with the aim of stimulating cultural tourism and promoting cultural heritage.

Napovednik / To be announced:

7. 8. ob 20.00 / at 8.00 pm, Viteška dvorana / Knights' Hall
VADIM KOLODENKO, klavir / piano
 Program / Programme: W. A. Mozart, L. van Beethoven, L. Godowsky

8. 8. ob 20.00 / at 8.00 pm, Narodna galerija / National Gallery
ALENA BAEVA, violina / violin
VADIM KOLODENKO, klavir / piano
 Program / Programme: F. Schubert, R. Schumann, R. Strauss

Izdal / Published by: **FESTIVAL LJUBLJANA**, julij 2019
 Zanj / For the Publisher: **DARKO BRLEK**, direktor in umetniški vodja /
 General and Artistic Director
 Besedila / Texts: **METKA SULIČ**
 Jezikovni pregled / Language Editing: **EMANUELA BUBANJ**
 Prevod / Translation: **AMIDAS, d. o. o.**
 Oblikovanje / Design: **ART DESIGN, d. o. o.**
ljubljanafestival.si
www.facebook.com/ljubljanafestival
www.youtube.com/user/TheFestivalLjubljana
www.instagram.com/festival_ljubljana/

Glavni sponzor / General sponsor:

Sponzorji 67. Ljubljana Festivala / Sponsors of the 67th Ljubljana Festival:

Sponzorji posameznih prireditev / Sponsors of the individual events:

Glavni medijski sponzor / General media sponsor:

Medijski sponzorji / Media sponsors:

Prijatelji Festivala Ljubljana / Friends of Ljubljana Festival:

Partnerji Ljubljana Festivala / Ljubljana Festival partners:

Uradni prevozniki / Transport partners:

Železniški prevoznik / Event rail partner:

Uradna vina / Official wines:

1. 8. 2019

KOMORNI ORKESTER MILANSKE SCALE THE CAMERISTI DELLA SCALA

SREDIŠČE VAŠIH DOŽIVETIJ AT THE HEART OF YOUR EXPERIENCE Ljubljana, 2. 7. – 5. 9. 2019

Ustanoviteljica Ljubljana Festivala je Mestna občina Ljubljana. / The founder of the Ljubljana Festival is the City of Ljubljana.

Častni pokrovitelj Ljubljana Festivala 2019 je župan Mestne občine Ljubljana Zoran Jankovič. / The Patron of the 2019 Ljubljana Festival is the Mayor of the City of Ljubljana, Mr Zoran Jankovič.

1. 8. 2019 ob 20.00 / at 8.00 pm,
Narodna galerija / National Gallery

KOMORNI ORKESTER MILANSKE SCALE THE CAMERISTI DELLA SCALA

Solista / Soloists:

Massimo Mercelli, flavta / flute

Massimo Quarta, violina / violin

Program / Programme:

G. Tartini: Koncert za flavto in godala št. 4 v D-duru, gimo 291 /
Flute Concerto No. 4 in D major, gimo 291

Allegro

Grave (ricostruzione di Massimo Mercelli)

Allegro

Giuseppe Tartini: Koncert za flavto št. 6 v G-duru, gimo 293 /
Flute Concerto No. 6 in G major, gimo 293

Allegro

Largo andante

Allegro

***

G. Tartini: Koncert za violino in godala v e-molu, D. 56 /
Violin Concerto in E minor, D. 56

Allegro

Adagio

Allegro

G. Tartini: Koncert za violino in godala v A-duru, D. 96 /
Violin Concerto in A major, D.96

Allegro

Adagio

Presto

Largo andante

Koncert Komornega orkestra milanske Scale je spremljevalni dogodek 67. Ljubljana Festivala in bo potekal v okviru projekta tARTini, ki je sofinanciran iz programa čezmejnega sodelovanja Italija-Slovenija. / "The Cameristi della Scala" concert is accompanying event of the 67th Ljubljana Festival and takes place within context of the tARTini project, co-financed by the EU's Interreg Italy-Slovenia cross-border cooperation programme.

V sodelovanju z / In cooperation with:

Interreg

UNIONE EUROPEA
EVROPSKA UNIJA

ITALIA-SLOVENIJA

tARTini

Progetto standard co-finanziato dal Fondo europeo di sviluppo regionale
Standardni projekt sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj

Za mladega **Giuseppeja Tartinija** (1692–1770), ki je odrasčal v Piranu, so starši želeli, da bi se zavezal bogu in se posvetil bogoslužju. Njegovo študijsko izhodišče je bilo sprva postavljeno na temelje teologije. V trenutku, ko je bil primeren za imenovanje v duhovniški poklic, pa je bilo zanimanje mladega umetnika vse bolj usmerjeno drugam. Avtor Vražjega trilčka je pri enaindvajsetih letih življenje prijel v svoje roke. Pot ga je peljala v Padovo na študij prava, ker pa so ga v življenju privlačile tudi druge stvari, se ni zaljubil le v glasbo, ampak tudi v škofovo nečakinjo, s katero sta se na skrivaj poročila. S tem je prelomil zakonitosti duhovniškega celibata, ki so ga vodile v pregon. Po izgonu iz Padove je začel izpolnjevati življenjsko poslanstvo v središču reda bratov frančiškanov – v Assisiju, kjer je našel zatočišče in začel poglobljen študij glasbe in violine. Assisi ga varoval za svojimi zidovi pet let. Skladatelj je tam dosegel zavidljivo stopnjo glasbeno teoretičnega znanja, kompozicije in obvladovanja violine. Čez nekaj let je po temeljitem violinskem študiju v Anconii dobil službo kot kapelnik v baziliki svetega Antona v Padovi. Položaj je zasedel brez predhodne avdicije, kar priča o njegovem talentu. Vmes je za nekaj let odpotoval v Prago, nato pa se je vrnil in ustanovil znano mednarodno šolo violine. V zadnjih letih življenja, po rahli kapi, se je posvetil pisanju traktatov, raziskovanju akustike in študiju harmonije predvsem v želji, da bi razložil svoj lasten glasbeni izum, ki se pojavlja v njegovih skladbah in temelji na izredno majhnih trilčkih in okraskih, zgrajenih z mikrotoni. Prav ti postavljajo standard violinske tehnike na višjo stopnjo. Tako imenovane parcialne tone je sam imenoval »tretji zvok«. Njegovo najbolj znano delo je sonata Vražji trilček, skladba, ki je zahtevna tudi s stališča današnjega violinista. Nekateri pravijo, da je to eno izmed najzahtevnejših violinskih del.

V opusu Giuseppeja Tartinija je približno 135 violinskih koncertov in 170 violinskih sonat, ki zaradi zahtevnosti še danes vzbujajo radovednost. Njegov repertoar, ki je vreden občudovanja, zaokrožujejo še mnoga pomenljiva sakralna dela, kot sta Miserere ali Stabat Mater, trio sonate, simfonije, štiripartitne sonate. Z njegovo zapuščino pa ostaja težko rešljiva problematika, ker je v rokopisih ohranjena še vrsta skladb dvomljivega izvora, med katere sodita oba **Koncerta za flavto z oznakama gimo 291 in 293**, ki sta zaradi svoje sijajne kompozicijske zasnovе zelo priljubljena med flavtisti še danes. Ob urejanju njegovih del za tisk je moral urednik odgovoriti na nemalo vprašanj. Tartini je zelo rad uporabljal stavke starejših del in jih vključeval v tiste mlajšega datuma, kar postavlja vprašanja o določanju pravih letnic nastanka in to velja za vse skladbe nocojšnjega programa. Tartini se je v svojih sonatah in koncertih, ki so hranjeni v arhivu stolnice v Padovi in jih v prepisih najdemo v knjižnicah v Berlinu, Frankfurtu in na Dunaju, veliko posvečal spremljavi, ki jo je drastično okrnil in zreduciral na najnujnejše. Nekatje je to linijo prignal do skoraj minimalističnih skrajnosti. V ospredje pa je postavljaj solista. Prav z vsemi violinskimi koncerti, kot tudi s

Koncertoma za violino v e-molu in A-duru (D. 56 in D. 96) je želel postaviti monument solističnemu violinskemu izvajanju. Njegove kompozicije na eni strani izhajajo iz baročne tradicije Arcangela Corellija, po drugi pa anticpirajo romantiko. To pa vizionarsko napoveduje tisto, kar je nato na področju violinskega ustvarjanja naredil slabo stoletje pozneje Niccolò Paganini.

Giuseppe Tartini je umrl v letu, ko se je rodil Ludwig van Beethoven – eden od začetnikov in utemeljiteljev glasbene romantike. Pa vendarle lahko tudi v Tartinijevi glasbi najdemo več kot le zametke romantike. Njegova glasbena izpoved je izvirna in nazorna. Tudi v nocojšnjih koncertih lahko zasledimo šifrirana sporočila, ki so nosila v sebi ideje melodičnih fraz, uporabljenih v romantiki. Na ta način je svojim delom postavljaj programske vsebine, kot so to počele generacije skladateljev po Tartinijevi smrti. Tartinijeva glasba tako ni napoved glasbene romantike, ampak pomeni njen prvi začetek.

Komorni orkester milanske Scale, ki so ga leta 1982 ustanovili glasbeniki orkestra gledališča Scala v Milanu, nastopa z dirigentom in tudi brez njega. Kot solisti se z ansambлом predstavljajo številni prvaki Scale, med gosti pa so tudi mednarodno uveljavljeni glasbeniki in operni pevci. Nastopa po vseh imenitnih koncertnih prizoriščih in dvoranah po svetu. V pretekli sezoni je prvič imel turnee po Indiji in Tuniziji, nastopil pa je tudi v ciklu Meisterinterpret na dvorani Tonhalle Maag v Zürichu, na Beethovenfestu v Bonnu, v dvorani Lisinski v Zagrebu in na zaključnem koncertu Variations Musicales de Tannay v Švici. Dvakrat je nastopil na seriji koncertov v dvorani Carnegie v New Yorku, pa v avditoriju United Nations, v kongresni knjižnici v Washingtonu DC, MIT v Bostonu, v dvoranah Čajkovski v Moskvi, Gaveau v Parizu in Tonhalle Maag v Zürichu, v varšovski operi, gledališču Coliseo v Buenos Airesu, Sony Centru v Torontu, na festivalu na Kanarskih otokih. Komorni orkester milanske Scale je leta 2012 Provincia Milan nagradila s priznanjem Premio Isimbardi – za izjemen prispevek h kulturnemu razvoju skupnosti in k svetovnemu prepoznanju mesta Milan.

Massimo Mercelli je študij flavte opravljal pod mentorstvom Andréa Jauneta in Maxencea Larrieuja. Pri devetnajstih letih je postal prvi flavtist v La Fenice v Benetkah. Osvojil je nagrado Francesco Cilea na Mednarodnem glasbenem tekmovanju v Stresi. Nastopa v prestižnih koncertnih dvoranah po svetu in gostuje na festivalih v Ljubljani, Berlinu, Santanderju, na Beethovenfestu v Bonnu, v Sankt Peterburgu, na festivalu MiTo v Milanu in Torinu, v Rheingauu in Jeruzalemu ter muzicira z glasbeniki, kot so Juri Bašmet, Valerij Gergijev, Krzysztof Penderecki, Philip Glass, Ennio Morricone, Ramin Bahrami pa tudi z Moskovskimi in Salzburškimi solisti, Dunajskimi simfoniki, komornimi orkestri Moskva, Franz Liszt in Scala, Praško in Sanktpeterburško filharmonijo. Pogosto sodeluje kot član žirije na mednarodnih tekmovanjih v Ženevi, Jean-Pierre Rampal v Parizu, Fischoff South Bend v ZDA, v Pekingu. Majstrske tečajje je vodil po univerzah v različnih državah Evrope, ZDA, Azije in Južne Amerike. Med njegovimi najnovejšimi dosežki so snemanje za založbo Decca in dokumentarni film o Bachovih sonatah za RAI, svetovna premiera njemu posvečenih skladb Richarda Galliana in Sofie Gubaiduline ter nastop na koncertu ob 80-letnici Krzysztofa Pendereckega z Varšavskimi filharmoniki. Za umetniške dosežke ga je Evropski komisariat za kulturo dvakrat nagradil.

Massimo Quarta si je mednarodni ugled utrdil z izdajo 24 capriccioev Niccolòja Paganinija za založbo Chandos. Revija Le monde de la Musique ga je nagradila leta 2004 (CHOC), revija Strad pa ga je postavila ob bok znamenitih violinistov tega časa. Violino je začel študirati pri enajstih letih na Konservatoriju za glasbo Lecce in nadaljeval na Sveti Ceciliji v Rimu. Z uspehi na mednarodnih